

Tartu vallas Tabivere alevikus Tuuleveski tn 5 maaüksuse ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Eelhindang on koostatud Tartu vallas Tabivere alevikus asuva Tuuleveski tn 5 maaüksuse ning lähiala detailplaneeringuga kavandatud tegevustele. Eelhindangu aluseks on maaüksuse omanike ettepanek detailplaneeringu algatamiseks.

Õiguslikud alused

Lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõige 1 punktist 3 ei kuulu kavandatav tegevus sama seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste nimistusse, mille korral keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) läbiviimine on kohustuslik. Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 2 punktile 4 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang, kui koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 4 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lõige 2 punktis 10 nimetatud tegevuse alla, s.o tegemist on infrastruktuuri ehitamisega või kasutamisega. Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 13 punkti 2 kohaselt peab KSH vajalikkust kaaluma elurajooni arendamisel. Sama seaduse § 33 lõike 3 kohaselt tuleb detailplaneeringu elluviimisega kaasneva KSH vajalikkuse üle otsustada lähtudes detailplaneeringu iseloomust ja sisust, detailplaneeringu elluviimisega kaasnevast keskkonnamõjust ja eeldatavalt mõjutatavast alast ning § 33 lõikes 6 nimetatud asutuste seisukohtadest.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse asjaolude hindamisel lähtutakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 4 ja 5 nimetatud kriteeriumitest.

1. Strateegilise planeerimisdokumendi ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Detailplaneeringu koostamise algatamise ettepaneku tegijad on Voldi Vara OÜ esindaja Imre Freiberg ja Industrial Solutions OÜ esindaja Arthur Vaher.

Planeeringu eesmärgiks on kaaluda Tuuleveski tn 5 maaüksuse jagamist elamumaa kruntideks ning ehitusõiguse määramist korterelamute ja abihoonete projekteerimiseks ning ehitamiseks. Planeeritud on Tuuleveski tn 1 maaüksuse korrastamine planeeringuala ulatuses ning üldkasutatava mänguväljaku rajamine. Lisaks lahendatakse planeeringuala haljastus, heakord, juurdepääsuteed, parkimiskorraldus ja tehnovõrkudega varustamine. Planeeringuga korrigeeritakse Tuuliku tn 1a ja Tuuleveski tänav L2 krundipiire vastavalt Tuuleveski tänavale nõuetekohase ruumi tagamisega.

Planeeringuala suurus on ca 1,2 ha.

2. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Jõgeva maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud Jõgeva maavanema 01.12.2017 korraldusega nr 1-1/2017/305. Vastavalt Jõgeva maakonnaplaneeringule on Tabivere alevik linnalise asustuse ala. Maakonnaplaneeringu kohaselt on linnalise asustuse ala ühtset taristu väljaarendamist eeldava, linnalise asustuse arenguks kavandatud ala. Linnalise asustuse ala hõlmab elamualasid, äri- ja tootmispiirkondi ning neid täiendavaid puhkealasid. Linnalise asustuse alade määratlemise eesmärk

on suunata asustust (sh töökohtade ja teenuste koondumist) läbi ala asustustiheduse säilitamise ja kompaktuse tõstmise. Kavandatav tegevus ei ole vastuolus maakonnaplaneeringuga.

Tabivere valla üldplaneeringu on kehtestatud Tabivere Vallavolikogu 20.12.2016 otsusega nr 77. Üldplaneeringu kohaselt asub Tuuleveski tn 5 maaüksus keskuse maa-ala juhtfunktsiooniga alal. Keskuse maa-ala juhtfunktsioon üldplaneeringu mõistes on linnalist tüüpi asula keskuse maa-ala, kus asuvad kontsentreeritult elamu-, ameti- ja valitsushoonete, kaubandus- teenindushoonete, büroo-, kultuuri- ja spordihoonete, vaba aja veetmise ning muude keskusesse sobivate maakasutuse juhtotstarbega maa-alad.

Planeeringualasse jääv Tuuleveski tn 1 maaüksus asub üldplaneeringu järgi roheala juhtfunktsiooniga maa-alal. Roheala juhtfunktsioon on üldplaneeringu mõistes peamiselt puhkamisele ja virgestusele suunatud, loodusliku maa, pargi, parkmetsa või muu vastava maakasutuse juhtotstarbega maa-ala, kuhu on lubatud väikesemahuliste puhkeotstarbeliste ehitiste püstitamine. Kavandatav tegevus ei ole vastuolus Tabivere valla üldplaneeringuga.

3. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Planeeringuala asub Tartu vallas Tabivere alevikus, hõlmates maaüksused Tuuleveski tn 5 (KÜ tunnus 77301:001:0396, pindala 7496 m², maakasutuse sihtotstarve 100% elamumaa), osaliselt Tuuleveski tn 1 (KÜ tunnus 77301:001:0395, pindala 11617 m² (jääb planeeringualasse osaliselt), maakasutuse sihtotstarve 100% maatulundusmaa ja Tuuleveski tänav L2 (KÜ tunnus 77301:001:0407, pindala 671 m², maakasutuse sihtotstarve 100% transpordimaa).

Joonis 1. Planeeritava ala skeem (alus: Maa-ameti kaardirakendus)

Tartu Vallavalitsuse 25.11.2021
korralduse nr 1147 juurde

Planeeringuala paikneb Saadjärve voorestikus, loode-kagu suunalise moreenkünka nõlval. Planeeringuala on hoonestamata ning asub tiheasutusala. Detailplaneeringus alast kirdesse jäävad olemasolevad kortermajad, edelasse jäävad üksikelmud. Planeeringualaga piirnev Tuuliku tn 1a maaüksusel asub tuulik, mis kuulus kunagise Tabivere mõisa kompleksi.

Planeeritavast alast kirdesse jääb tugimaantee nr 39 Tartu-Jõgeva-Aravete (liiklussagedus 2020. aastal Lähte püsiloenduspunktis 5361 autot/ööpäevas). Planeeringualast teisele poole tugimaanteed nr 39 jääb Vooremaa maastikukaitseala ja Saadjärv. Planeeringuala lääneosa piirneb Tuuleveski tänavaga.

Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel kattub planeeringuala osaliselt ehitismälestisega Tabivere mõisa park (kultuurimälestise reg nr 24069). Ühtlasi on Tabivere mõisa park kaitsealune park (reg nr KLO1200484).

Joonis 2. Kaitseala Tabivere mõisa park, mis kattub ehitismälestisega Tabivere mõisa park (alus: Maa-ameti kaardirakendus)

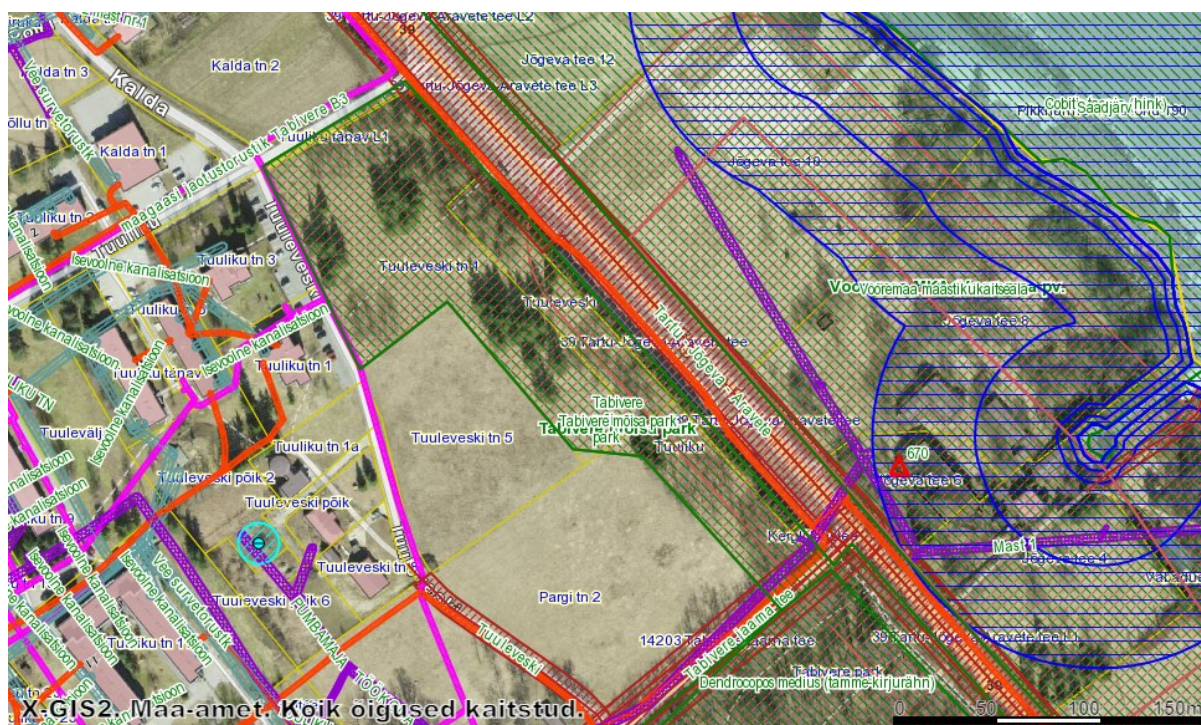
Planeeringualaga piirneval Pargi tn 2 maaüksusel on 1981. aastal läbi viidud geoloogiline uurimistöö „Jõgeva rajooni Saadjärve kolhoosi kontor“. Uuringuala ulatub osaliselt ka planeeringualale. Aruandes on välja toodud, et moreen on leondusohtlik ja süvendites sadevete pikemaajalisel seismisel võib moreen kaotada suure osa oma kandevõimest. Samuti on pinnas külmakerkeohtlik. Maksimaalne külmumissügavus 1981. aasta märtsis fikseeriti 1,0 m.

Põhjavee kaitstuse kaardi kohaselt on planeeringualal ning lähialal põhjavesi keskmiselt kaitstud. Maa-ameti kitsenduste kaardi andmetel asub lähim puurkaev planeeringualast ca 75 m kaugusel edelas (PRK0011686).

Maa-ameti mullastiku kaardi kohaselt levivad Tabivere alevikus, sh planeeringualal, suures osas leostunud mullad (Ko). Leostunud ja leetjad saviliiv- ja liivsavimullad sobivad kõikide põllukultuuride kasvatamiseks ja on vabariigi parimateks põllumuldadeks (https://geoportaal.maaamet.ee/docs/muld/mullakaardi_seletuskiri.pdf?t=20091211092214).

Maa-ameti kaardirakenduste andmetel maardlaid ega maaparandussüsteeme planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää.

Maa-ameti kaardirakenduse andmetel planeeringualal esinevad kitsendused on esitatud joonisel 3.

4. Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

4.1. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid

Planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää maardlaid, seega kavandatav tegevus ei oma mõju registrisse võetud loodusvaradele. Hoonete või rajatise ehitamisel tarbitakse loodusvarasid (nt maa, vesi, energia, ehitusmaterjalid), kuid arvestades ehitusmahte, ei ole tegemist suuremahulise tegevusega ning tegevus ei põhjusta ressursside kättesaadavuse vähenemist mujal.

Lähim puurkaev (keskkonnaregistri kood PRK0011686) asub planeeringualast ca 75 m kaugusel edelas (PRK0011686). Puurkaevu sanitaarkaitseala on 50 m, mis ei ulatu planeeringualale.

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega jääkreostusobjekte. Planeeringuga ei kavandata ohtlikke objekte ega tegevusi. Arvestades eeltoodut ei ole oodata kavandatava tegevusega kaasneva vee või pinnase reostuse teket.

Ehitusega kaasneb jäätmete teke. Jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt jäätmeseadusele ning Tartu valla jäätmehoolduseeskirjale, sellisel juhul ei teki olulist keskkonnamõju.

Energiakasutus on seotud masinate ja seadmete kütusekasutusega, mõningal määral kasutatakse ehitusprotsessis elektrienergiat. Hoonete kütmisel on eelistatud kaugküttevõrguga liitumine.

Ehitustegevuse ajal võib masinate tehnilise rikke korral sattuda õli või kütus pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada kaasaegseid ja tehniliselt korras masinaid.

Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariolukordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

Eelhindangu koostamise faasis valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostus ette näha ei ole.

4.2. Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus

Mõju on kõige suurem ehitamise ajal (nt ehitamisel oht inimese tervisele), hoonete valmimisel täiendavat negatiivset mõju keskkonnale ette näha ei ole. Õnnetuste vältimiseks tuleb järgida ehitusprojektis esitatud nõudeid.

Planeeringualal ei asu ega ka kavandata olulise keskkonnaohuga rajatise, projekteerimisel ja käitamisel tuleb arvestada kehtivate tuleohutuse ja hädaolukorra lahendamise nõuetega.

Detailplaneeringu koostamisel tuleb määrata planeeringuala liikluskorralduse põhimõtted, sh käsitleda liiklusohutust.

Vastavalt Eesti radooniriski levilate kaardile asub planeeringuala piirkonnas, kus võib esineda kõrge radoonisisaldusega pinnaseid.

Vastavalt Eesti pinnase radooniriski kaardile (koostaja Eesti Geoloogiateenistus) asub planeeringuala piirkonnas, kus võib esineda kõrge radoonisisaldusega pinnaseid. Kõrge Rn-sisaldus pinnaseõhus on riskiteguriks kõrge radoonisisalduse tekkele hoonete siseõhus (Petersell jt., 2017).

Keskkonnaamet on oma 13.10.2021 kirjas nr 6-5/20/14834-2 radooni kohta välja toonud järgmist: Eestis ei leidu asutust/ettevõtet, kellel oleks akrediteering radooni mõõtmiseks pinnaseõhus. Akrediteeringu taotlemine on aasta(te)pikkune protsess, mis eeldab edukat osalemist rahvusvahelistes võrdluskatsetes. Ilma akrediteeringuta puudub sisuline võimalus mõõtjate tegevuse kvaliteedist ülevaate saamiseks. Kui mõõtmise nõude kehtestanud organ (KOV) ei ole kehtestanud kontrollitavaid ja Eesti praktikas juba realiseerunud oht, et nõue muutub formaalseks ja mitte ainult ei saavuta oma eesmärgi, vaid hoopis kahjustab selle saavutamist (nn võltsohutuse). Keskkonnaameti hinnangul on võimalik alternatiivne lähenemine. Mitte nõuda pinnaseõhus radooni mõõtmist, vaid ennetavalt, lähtudes juba olemasolevast informatsioonist, radoonivastaste meetmete kasutamist, mis võib kokkuvõttes pikas perspektiivis osutada kindlamaks ja odavamaks viisiks.

Seega, kuna planeeringuala asub piirkonnas, kus esineb kõrge radoonisisaldusega pinnaseid, on vajalik ehitusprojektides kavandada radoonivastaste meetmete kasutamist.

Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariolukordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

4.3. Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond

Müra, samuti mõningane õhusaate (tolm) tekib eelkõige ehitusaegsel perioodil ning tegemist on lühiajaliste, mööduvate ning väheoluliste mõjudega.

Planeeringualast kirdes (ca 30 m) kaugusele jääb 39 Tartu-Jõgeva-Aravete maantee. Planeeringuala ja tee vahele jääb haljasala koos kuusehekiga, kortermajad on kavandatud maantees võimalikult kaugemale, lisaks kavandatakse Tuuleveski tn 1 mänguväljaku rajamist. Võimalikult suures osas tuleb säilitada olemasolev haljastus, selleks tuleb kaevetööd planeerida väljapoole puuvõrade ulatust. Uue haljastuse kavandamisel tuleb lisaks kõrghaljastusele kavandada alad ka madalhaljastusele. Võimalusel tuleb mänguväljak planeerida avatud pargiosale. Kui mänguväljak valgustatakse, siis tuleb kaevetööd planeerida väljaspool puuvõrade ulatust. Uute elamute rajamine ei põhjusta siiski olulist mõju õhukvaliteedile (sh müra). Tegemist on olemasoleva tiheasustusalala laienemisega.

4.4. Eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus

Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel kattub planeeringuala osaliselt ehitismälestisega Tabivere mõisa park (kultuurimälestise reg nr 24069). Ühtlasi on Tabivere mõisa park kaitsealune park (KLO1200484).

Volitatud maastikuarhitekt Valdeko Lukken on 17.03.2021 koostanud eksperthinnangu, et teha kindlaks, kas Tuuleveski tn 1 maaüksusel kasvav kõrghaljastus on osa ajaloolise Tabivere (Voldi) mõisa pargist ning, kas sellel maaüksusel oleval haljasalal esinevad väärtusliku pargiala tunnused. Samuti käsitletakse Tuuleveski tn 1 maaüksusele kavandatava elamuarenduse sobivust. Planeeringuala hõlmab osaliselt ka Tuuleveski tn 1 maaüksust.

Ekspert hinnangus on välja toodud järgmist:

Tabivere alevikku Nõukogude perioodil ehitatud kortermajad koonduvad aleviku keskmesse tänavate Pargi, Tiigi, Tuuliku ja Tuuleveski vahele. Kortermajad on valdavalt 3 korruselised. Tuuliku tänava, Tuuleveski tänava, Pargi tänava ja Tartu-Jõgeva-Aravete maanteega piirnevale alale sobiva mahuga hoonestuse (üksikelamud, kaksikelamud, kortermajad) kavandamisega jätkatakse seni välja kujunenud arhitektuuri rütmi ja iseloomu. Uute hoonestusalade planeerimisel tuleb arvestada, (ajaloolistes piirides) Tabivere mõisa park vajab enda ümber ruumi ja on soovitatav jätta Pargi tänava äärde roheline puhverala näiteks puudereaga.

Käesoleva eksperthinnangu raames käsitletakse ka Tuuleveski tn 1 maaüksusele kavandatavat elamuarendust. Ala on selleks sobilik, sest sellega jätkatakse piirkonnas seni välja kujunenud arhitektuuri rütmi ja iseloomu. Planeeringuga ehitusõiguse seadmisel ja ehitiste projekteerimisel tuleb arvestada kavandatavate hoonete paigutust ning sobivust maastikku kaitsealuste Tabivere mõisa pargi ja säilinud hoonete vahetusse naabrusse. Arvestada tuleb olemasolevate liikumissuhtide ja jalgradadega.

Tuuleveski tn 1 kõrghaljastus rikastab maastikku ja on oluline rohevõrgustiku osa. Kõrghaljastus omab kohalikku tähtsust ja on väärtuslik, ning luues looduslikku miljööd, rohelist fooni, mistõttu tuleb seda suuremas osas säilitada. Samas võib öelda, et Tuuleveski 1 maaüksusel puuduvad väärtusliku pargiala tunnused.

Tartu Vallavalitsuse 25.11.2021
korralduse nr 1147 juurde

Planeeritavate elamute ning nende abihoonete- ja rajatiste optimaalse paigutuse huvides teostatav puude raie peaks toimuma lähtuvalt üksikpuu tasemel dendroloogilisest inventuurist hinnates nende väärtust ja tervislikku seisukorda.

Ekspert hinnangu koostaja on andnud soovitusel kaaluda Tabivere mõisa pargi osa, Tuuliku tänava, Tuuleveski tänava, Pargi tänava ja Tartu–Jõgeva–Aravete maanteega piirneva ala väljaarvamist Tabivere mõisa pargi hulgast, seda eelkõige põhjusel, et Tuuleveski tn 1 maaüksusel asuv kõrghaljastus ei ole ajaloolise Tabivere (Voldi) mõisa pargi osa. Kõrghaljastus on rajatud 1980-ndate aastate teises pooles kavandatud Tabivere Kolhoosi administratiivhoone ehituse planeerimise raames.

Tabivere valla üldplaneeringuga on tehtud ettepanek muuta kaitsealuse Tabivere mõisa pargi piire või muuta kaitseala nimetus. Praegu kaitse all olev ala on osaliselt ajalooline mõisapark ning osaliselt hilisemal 20. saj teisel poolel istutatud kooslus.

Käesoleval ajal on muinsuskaitseala piiride muutmise ettepanek esitatud Muinsuskaitseametile ning kaitsealuse pargi piiride muutmise ettepanek on esitatud Keskkonnaametile.

4.5. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele

Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel kattub planeeringuala osaliselt ehitismälestisega Tabivere mõisa park (kultuurimälestise reg nr 24069). Ühtlasi on Tabivere mõisa park kaitsealune park (KLO1200484).

Planeeringualast põhja- ja idasuunas asub Voormaa maastikukaitseala (KLO1000294), Natura 2000 võrgustiku RAH0000069 Vooremaa linnuala ja Natura 2000 võrgustiku Vooremaa järvede loodusala (RAH0000137).

Planeeringuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala jääb planeeringualast ca 50 m kaugusele teisele poole 39 Tartu–Jõgeva–Aravete maanteed.

Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eesmärgid ning kaitsekord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.11.2006 määrusega nr 245 „Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri“.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya farina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustviires (*Chlidonias niger*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), lauk (*Fulica atra*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), hallpõsk-pütt (*Podiceps grisegena*) ja tuttpütt (*Podiceps cristatus*).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa järvede loodusala kaitstavateks elupaigatüüpideks vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), niiskuslembesed kõrgroostud (6430) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080). Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), laiujur (*Dytiscus latissimus*) ja tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*).

Maa-ameti looduskaitse (suunatud) kaardirakenduse andmetel (info seisuga 12.11.2021) ei jää planeeringualale ega lähipiirkonda Vooremaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid linnuliike.

Maa-ameti looduskaitse (suunatud) kaardirakenduse andmetel (info seisuga 12.11.2021) on planeeringualal Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks oleva nahkhiireliigi ja Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks oleva liigi nahkhiireliigi elupaik.

Vooremaa maastikukaitseala kaitsekorralduskavas on nahkhiirte ohuteguritena välja toodud järgmised aspektid:

- Andmete vähesus kolooniates, sh talvekolooniate paiknemise ja isendite arvukus neis.
- Kolooniaid pole kantud keskkonnaregistrisse.
- Parkmetsade ümberkujundamine.
- Öönsustega puude hävimine ja hävitamine.

Kaitsekorralduskava kohaselt on meetmed ohutegurite vähendamiseks järgmised:

- Käsitiivaliste inventuur ja elupaikade kaardistamine, talvituspaikade täpsustamine.
- Ettepanekute koostamine kaitsealaga piirnevate parkide hoolduskavadele käsitiivalitse elutingimuste parandamiseks.
- Parkide, alleede ja metsade hooldustöödel avade või öönsustega elustikupuude hoidmine.
- Leiuandmete koondamine ja kandmine keskkonnaregistrisse

Planeeringuala asub suures osas lagedal alal, seega planeeringuga kavandatud tegevused ei avalda kaitsealustele nahkhiireliikidele märkimisväärset mõju. Planeeringuala piirneb Tabivere mõisa pargi vana osaga, mis tõenäoliselt on nahkhiirte oluline elupaik ning mille seisundit kavandatud tegevused ei mõjuta. Vastavalt „Nahkhiirlaste (*Vespertilionidae*) kaitse tegevuse kavale“ asuvad kaitse-eesmärgiks olevate nahkhiireliikide toitumispaigad lagendikel, kalda ääres ning vee kohal, seega pigem jäävad toitumisalad Saadjärve kalda aladele ja veekogu kohale. Kavandataval tegevusel puudub oluline mõju alal leiduvatele nahkhiireliikidele. Planeeringuga kavandatud tegevused ei oma mõju Natura 2000 Vooremaa linnuala ja Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

Planeeringuga kavandatud tegevused ei avalda olulist negatiivset mõju muinsuskaitsealusele Tabivere mõisa pargile. Korterelamud kavandatakse väljapoole muinsuskaitseala. Tuuleveski tn 1 kinnistule V. Lukkeni poolt koostatud eksperthinnangus on antud soovitus kaaluda Tabivere mõisa pargi osa, Tuuliku tänava, Tuuleveski tänava, Pargi tänava ja Tartu–Jõgeva–Aravete maanteega piirneva ala väljaarvamist Tabivere mõisa pargi hulgast, seda eelkõige põhjusel, et Tuuleveski tn 1 maaüksusel asuv kõrghaljastus ei ole ajaloolise Tabivere (Voldi) mõisa pargi osa. Kõrghaljastus on rajatud 1980-ndate aastate teises pooles kavandatud Tabivere Kolhoosi administratiivhoone ehituse planeerimise raames.

4.6. Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju

Piiriülest mõju detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ette näha ei ole. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimise kaasnev mõju suurus ei ohusta keskkonda. Mõju on suurem ehitustegevuse ajal.

5. Asjaomaste asutuste seisukohad

Lähtuvalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 6 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks otsuse eelnõu.

Otsuse eelnõu koos eelhinnanguga esitati seisukoha võtmiseks Keskkonnametile ja Muinsuskaitseametile.

Muinsuskaitseamet esitas oma seisukoha 05.11.2021 kirjaga nr 5.1-17.5/41-1. Muinsuskaitseamet nõustus keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmisega.

Keskkonnaamet esitas oma seisukoha 11.11.2021 kirjaga nr 6-5/21/21929-2. Keskkonnaamet tegi ettepaneku eelhinnangut täpsustada ja analüüsida Vooremaa linnu- ja loodusala (keskkonnaregistri kood RAH0000069 ja RAH 0000137) kaitse-eesmärke, et otsustajale oleks üheselt selge, kas mõju Natura alale on välistatud. Eelhinnangut on täpsustatud ja lisatud Vooremaa linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkide analüüs.

Keskkonnaamet nõustub hoonete planeerimisega Tuuleveski tn 5 maaüksusele, kuid teeb ettepaneku kaaluda parkimise lahendamist maa-aluste parklate rajamisega, kuna see võimaldab samale pinnale rohkem haljastust ning hoonemahtu. Planeeritav mänguväljak jääb Tuuleveski tn 1 kinnistule, mis jääb kaitsealuse pargi alale, kuid ei ole vastuolus pargi kaitse-eesmärgiga. Keskkonnaamet soovib planeerida mänguväljaku senisele avatud pargiosale. Kui mänguplatsi soovitakse valgustada, siis palub Keskkonnaamet kaevetööd planeerida väljaspool puuvõrade ulatust. Olemasolevat pargihaljastust palub Keskkonnaamet maksimaalselt säilitada ja kavandada mänguväljak võimalikult väikeses ulatuses pargialale.

6. Kokkuvõte

Arvestades kavandatava tegevuse mahtu, iseloomu ja asukohta, ei ole oodata detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete ning rajatiste sihipärasel kasutamise olulist keskkonnamõju.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine pole vajalik, kuna:

1. Detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus jõgeva maakonnaplaneeringuga 2030+ ega Tabivere valla üldplaneeringuga.
2. Detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust, nt tootmist ega muud tegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust või jäätmeteket olulisel määral;
3. Lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta planeeringuga kavandatud tegevused ja sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Avariiolekordade (nt ehitusaegsed lekked masinatest vms) esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojektide tingimusi ning õigusaktide nõudeid.
4. Planeeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastusvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale.
5. Planeeringuga kavandatavad tegevused ei oma mõju Natura 2000 Vooremaa linnuala ja Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele või elupaikadele.
6. Planeeringuga kavandatud tegevused ei oma olulist mõju kultuurimälestisele Tabivere mõisa park.
7. Planeeringuga kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega kaasneb liikluskoormuse, mürataseme ja õhusaaste suurenemine vähesel määral nii ehitustegevuse ajal kui hilisemal ala kasutamisel.

8. Detailplaneeringualal ei ole keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mis seaks piiranguid kavandatavale tegevusele.
9. Planeeritavate elamute ning nende abihoonete- ja rajatiste optimaalse paigutuse huvides teostatav puude raie peab toimuma lähtuvalt üksikpuu tasemel dendroloogilisest inventuurist hinnates nende väärtust ja tervislikku seisukorda. Kaevetööd tuleb planeerida väljapoole säilitatavate puuvõrade ulatust.
10. Kuna planeeringuala asub piirkonnas, kus esineb kõrge radoonisisaldusega pinnaseid, on vajalik ehitusprojektides kavandada radoonivastaste meetmete kasutamist.
11. Piiriülest mõju detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ette näha ei ole.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik. Kui detailplaneeringu koostamisel arvestatakse keskkonna- ja teiste õigusaktide nõudeid, ei kaasne detailplaneeringu ellurakendamisega olulist negatiivset keskkonnamõju.

Koostaja:

Kadi Kukk

Keskkonnaspetsialist

17.11.2021